

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (HRD) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ

ಸಹಾಯಧನ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ

1. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು :

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಿಷನ್ ಉಪ ಯೋಜನೆಯ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಸದರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ನೂತನ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಒಳರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಹೊರರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

2. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ದೇಶ :

ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ರೈತರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಎಲ್ಲಾ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರೈತರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಜಿಪಂ) ರವರು, ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ / ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ / ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲಿಗೆ ಗುರುತಿಸಿ, ನಿರ್ದರಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಗತ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

3. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿವರಗಳು :

- ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಮಟ್ಟದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ / ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು.
- ರೈತರಿಗೆ, ಕ್ಷೇತ್ರಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ / ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು.
- ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇವುಗಳು ಬೆಳೆಯುವ ಹಂತದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಟಾವಿನ ಹಂತದವರೆಗೆ (planting, harvesting and post harvest management) ಮತ್ತು ಕೊಯ್ಲೋತ್ತರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಆಧುನಿಕ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ.
- ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ.
- ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ನೀಡುವ ತಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ.
- ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ.

- ಸಮಗ್ರ ಪೋಷಕಾಂಶ ಮತ್ತು ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ.
- ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗ ಹತೋಟಿ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ.
- ಕೊಯ್ಲೋತ್ತರ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ.
- ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ.

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ತರಬೇತಿ / ಪ್ರವಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು.

4. ತಾಂತ್ರಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಗಳು :

- ರೈತರಿಗೆ ತರಬೇತಿ: ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ರೈತರಿಗೆ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಸದರಿ ಘಟಕದಡಿ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲು, ಪ್ರತಿ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಸಾರಿಗೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ. 1000/- ಗಳ ಭರಿಸಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದಿನದ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆಯಾದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ ಭೌತಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಿಷನ್ ಅಥವಾ ಇಲಾಖೆಯ ಇತರೆ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅದರ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಂತಹ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅಂತಹವರನ್ನು ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರು / ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಿಗದಿಯಾಗಿರುವ ಭೌತಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿಗಳನ್ವಯ ಕನಿಷ್ಠ ರೈತರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಪ್ರಗತಿ ಪರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ರೈತರ ತಾಕುಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ಪ್ರವಾಸದ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಘಂಟೆಯ ಕಾಲ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ತಂತ್ರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.
- ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ನಿಪುಣರಾಗಿರುವ ನಿವೃತ್ತ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು / ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರು, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರಾದ ಯಾವುದೇ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ಇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇವರಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣ ಭತ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಮಿಷನ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮೆಂಟ್ ಘಟಕದಡಿ ಭರಿಸುವುದು.
- ತರಬೇತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದು.
- ಕ್ಷೇತ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜರುಗುವ ತರಬೇತಿಯ ನಂತರ, ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಮತ್ತು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಯಾರಿಸಿರುವ ಆಡಿಯೋ ಮತ್ತು ವಿಡಿಯೋ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು.
- ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
- ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ದಾಖಲಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ರೈತರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ನಡೆಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ರೈತ ಸಂಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಾಯಕ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳದ್ದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

6. ರೈತರು / ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (Exposure visit to farmers) :

- ರಾಜ್ಯದ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಮುನ್ನ, ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲಾ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಜಿಪಂ) ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು. ಪ್ರವಾಸದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ 45 ರಿಂದ 50 ಜನ ಅಥವಾ ಒಂದು ಬಸ್ ತುಂಬುವಂತೆ ರೈತರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ನೀಡುವ ವಿವಿಧ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಉತ್ಪಾದಕತೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಗುರುತಿಸುವ ತಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕು.
- ಸಂರಕ್ಷಿತ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್, ಗ್ರೇಡಿಂಗ್, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ ಮೂಡಿಸಲು ರೈತರನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಳಗೆ / ರಾಜ್ಯದ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು.

7. ರೈತರು / ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿದೇಶ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸ :

ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ನೂತನ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳು, ವಿವಿಧ ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ, ಹಣ್ಣಿನ ತೋಟಗಳ ಪುನಃಶ್ಚೇತನ, ಸಂರಕ್ಷಿತ ಬೇಸಾಯ, ಹನಿ ನೀರಾವರಿ, ಉತ್ಪಾದನೆ, ಉತ್ಪಾದಕತೆ, ಕೊಯ್ಲೋತ್ತರ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕುರಿತು ಇರುವ ವಿಫಲ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು ಹಾಗೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ವಿದೇಶ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರವಾಸದ ಅವಧಿ:

- ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ - ಒಂದು ದಿನದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.
- ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ - ಕನಿಷ್ಠ 3 ರಿಂದ ಗರಿಷ್ಠ 5 ದಿನಗಳ ಪ್ರವಾಸ.
- ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗೆ - ಕನಿಷ್ಠ 3 ರಿಂದ ಗರಿಷ್ಠ 5 ದಿನಗಳ ಪ್ರವಾಸ.

ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಭತ್ಯೆ:

- ಒಳರಾಜ್ಯ ತರಬೇತಿ ಪ್ರವಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ - ಪ್ರತಿ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. 1000/-
- ಹೊರರಾಜ್ಯ ತರಬೇತಿ ಪ್ರವಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ - ಪ್ರತಿ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. 1500/-
- ಹೊರ ರಾಜ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ - ಪ್ರತಿ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. 1500/- ಗರಿಷ್ಠ 5 ದಿನಗಳು.

ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಭತ್ಯೆ:

- ಒಳ ರಾಜ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ - ಪ್ರತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. 300/-
- ಹೊರ ರಾಜ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ - ಪ್ರತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. 800/-

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ರೈತರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ವಿಭಾಗೀಯ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಕಛೇರಿಯಿಂದ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆಯಲು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

- ಉದ್ದೇಶಿತ ಪ್ರವಾಸದ ದಿನಾಂಕಗಳು.
- ಉದ್ದೇಶಿತ ಪ್ರವಾಸದ ಸ್ಥಳಗಳ ಮತ್ತು ರೈತರ ವಿವರಗಳು.
- ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ವಿಳಾಸ ಮತ್ತು ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು.
- ರೈತರೊಂದಿಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿವರಗಳು.
- ಜಿಲ್ಲಾ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಪ್ರವಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಿಯೋಜಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯವರು ಉದ್ದೇಶಿತ ಸ್ಥಳಗಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು, ಪ್ರವಾಸದ ದಿನಾಂಕ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ರೈತರ ವಸತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ವಹಿಸಬೇಕು.
- ಪ್ರವಾಸದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಛಾಯಾ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕಡತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.
- ಪ್ರವಾಸದ ನಂತರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತರ ಅನಿಸಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸದ ಉಪಯುಕ್ತತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ.

8. ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಅರ್ಹತೆ :

- ರೈತ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಾಗಿರಬೇಕು ಅಥವಾ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
- ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಅಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ / ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಅತೀ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಹಾಗೂ ರೈತ ಮಹಿಳೆಯರು ತರಬೇತಿ / ಪ್ರವಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

9. ವಿದೇಶ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ರೈತ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ :

- ರೈತರನ್ನು ವಿದೇಶ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದಿಂದ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ, ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು, ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿ ಮೂಲಕ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನೊಂದಿಗೆ ರೈತರ ಹೆಸರು, ವಿಳಾಸ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವರ, ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್, ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನಾಂಕ, ವಯಸ್ಸು, ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ಪಾಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು KSHMA ಕಛೇರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.
- ವಿದೇಶ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವ ರೈತರು ಸ್ವತಃ ಕೃಷಿಕರಾಗಿದ್ದು, ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿರಬೇಕು (ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ).
- ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಕೃಷಿಕರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನೆಯಾಗಿ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಹಣಿ / ಜಮೀನಿನ ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- ಆಯ್ಕೆಗೆ ಪರಿಗಣಿಸುವ ರೈತ ಫಲಾನುಭವಿಯ ವಯೋಮಿತಿ ಕನಿಷ್ಠ 25 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಾಗೂ ಗರಿಷ್ಠ 60 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಮೀರಿರಬಾರದು.
- ಕನಿಷ್ಠ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಆಗಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಾಗಿರಬೇಕು.
- ತೋಟಗಾರಿಕೆಯ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದು, ನೂತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು ಅಥವಾ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಸಕ್ತಿರಬೇಕು.
- ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರ ಸಂಘ- ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆಸುವ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳು, ರೈತರ / ಕೃಷಿ / ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮೇಳ, ಪ್ರದರ್ಶನ, ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಮೊದಲ ಆಧ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು.
- ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಂಘ- ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ.
- ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿರಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ತೀವ್ರತರ ಅನಾರೋಗ್ಯ / ವಾಸಿಯಾಗದ ಖಾಯಿಲೆಗಳಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರಬಾರದು.
- ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಯಾವುದೇ ನಿಷೇಧಿತ ಸಂಘ- ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದೇಶದ್ರೋಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ / ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಪಾತ್ರ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಬಾರದು.
- ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆ / ಮಂಡಳಿ / ಫೆಡರೇಷನ್ ನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ವಿದೇಶ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಮತ್ತೇ ವಿದೇಶ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.

೨

- ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವ ರೈತರ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ವಿದೇಶ ಅನುಮೋದನೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುಮೋದನೆ ಆಗುವವರೆಗೆ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ವಂತಿಗೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.
- ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ರೈತರು ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಮುನ್ನ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ವಂತಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ರೈತರ ವಂತಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಅವರ ಪ್ರವಾಸದ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಸರಿದೂಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಂತಹ ರೈತರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ 6 ತಿಂಗಳ Validity ಹೊಂದಿರುವ ಪಾಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

10. ವಿದೇಶ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ :

- ಖಾಯಂ ಪೂರ್ವ ಸೇವಾವಧಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿರಬೇಕು.
- ಕನಿಷ್ಠ 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರಬೇಕು.
- ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮ ಬಾಕಿ ಇರಬಾರದು.
- ಕನಿಷ್ಠ 6 ತಿಂಗಳ Validity ಹೊಂದಿರುವ ಪಾಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

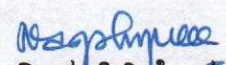
11. ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜನೆ :

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಂತೆ ಸಹಾಯಧನ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಎಫ್ ಡಿ-3ಟಿಎಫ್ ಪಿ2018 ದಿನಾಂಕ:14.5.2018ರ ರನ್ವಯ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿಷ್ಕೃತವಾಗುವ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರತ್ಯಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜನೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು.

12. ವರದಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು : (Reporting and Documentation)

ಅಂತಿಮ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿ, ಯಶೋಗಾಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದಾಗಿರುವ ಪ್ರಯೋಜನ (ಲಿಖಿತ, ದೃಶ್ಯ ಮತ್ತು ಶ್ರವಣ) ಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ, ಇವುಗಳ Soft copy & Hard copy ಯನ್ನು KSHMA ಕಛೇರಿಗೆ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರ, ಲಾಲ್ ಬಾಗ್, ಬೆಂಗಳೂರು ರವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು. 2022-23 ನೇ ಸಾಲಿನ ಮಾರ್ಚ್ ಮಾಹೆಯ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ KSHMA ಕಛೇರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು.

ಮುಂದಿನ ಆದೇಶ ನೀಡುವವರೆಗೂ ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಮಿಷನ್ ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಮತ್ತು

ತೋಟಗಾರಿಕೆ ನಿರ್ದೇಶಕರು